

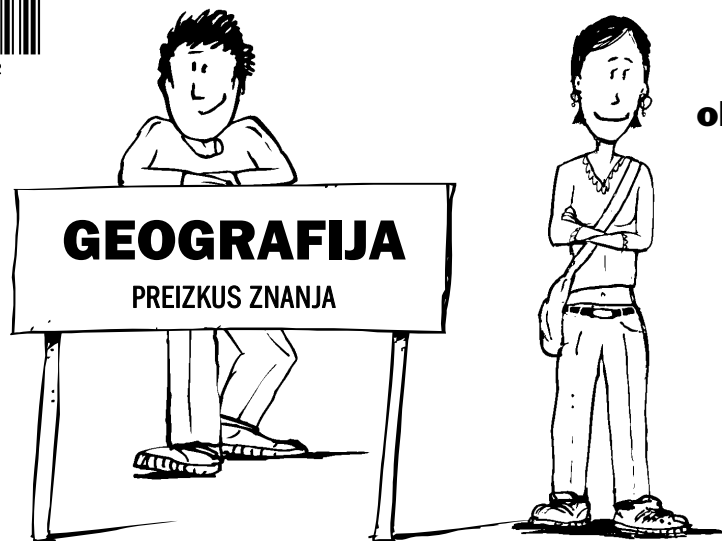

Državni izpitni center

REDNI ROK

3.
obdobje

Ponedeljek, 9. maj 2011

NAVODILA ZA VREDNOTENJE

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

ob koncu 3. obdobja

**POPRAVLJENA
MODERIRANA RAZLIČICA**

UVODNA NAVODILA ZA VREDNOTENJE

Pri nalogah izbirnega tipa (z enim, dvema ali tremi pravilnimi odgovori) več izbranih rešitev od zahtevanih pomeni 0 točk.

Če je pravilnemu odgovoru dodano nekaj, kar ni pravilno (tudi če je v oklepaju), odgovor ovrednotimo z 0 točkami.

Pravopisnih napak v odgovorih ne popravljamo. Priznamo tudi zapis s pravopisnimi napakami iz katerega lahko razberemo vsebinsko pravilen odgovor. Ne priznamo pa zapisov, ki imajo zaradi pravopisnih napak spremenjen pomen (**in**verzija – **di**verzija).

ZNAKI ZA POPRAVLJANJE

Dogovorjeni osnovni znaki za označevanje v preizkusih znanja:

- ✓ pravi len odgovor
- ¥ nepopoln ali manjkajoč odgovor
- // nepravilen odgovor

Dogovorjen poseben znak za označevanje:

- ! nerazločen/neberljiv zapis

Če učenec del preizkusa ali cel preizkus reši s svinčnikom, učitelj popravljalec na naslovnico preizkusa napiše besedo svinčnik.

Znake za označevanje zapisujemo:

- v preizkus znanja,
- z rdečim kemičnim svinčnikom,
- na desno stran odgovora,
- na črto za odgovor, kadar zapišemo znak za manjkajoč odgovor (¥),
- nikoli čez učenčev odgovor,
- ob zapisu napačnega dogovorjenega znaka le tega prečrtate in zapišete pravilni znak, ob prečrtanem znaku zapišete svoje inicialke,
- popravljalec ne dopisuje pravi lenih rešitev.

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBRAZCA ZA TOČKOVANJE

I. ŠIFRA UČENCA

Pred izpolnjevanjem obrazca za točkovanje preverite, ali se šifra učenca na preizkusu ujema s šifro učenca na obrazcu za točkovanje.

Težave:

- Če šifri na preizkusu in na obrazcu nista enaki, zahtevajte od vodja centra za vrednotenje nov obrazec za točkovanje in na ta obrazec prepisite šifro učenca s preizkusa znanja.
- Če obrazec za točkovanje nima šifre učenca, jo prepisite nanj s preizkusa znanja.

II. VPISOVANJE IN OZNAČEVANJE TOČK

Iz preizkusa znanja prepisite doseženo število točk pri posameznem vprašanju naloge v prazno okence v drugem stolpcu. Pri prepisu doseženih točk so vam v pomoč oznake rešitev v moderiranih navodilih za vrednotenje v prvem stolpcu. Doseženo število točk zapišite z arabskimi številkami z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom. Če učenec vprašanja ni poskušal rešiti (prostor za odgovor je popolnoma prazen), se v prazno okence v drugem stolpcu vpiše črka N. Iz preizkusa znanja prepisite tudi vsoto točk posamezne naloge oziroma število točk, ki jih je učenec dosegel od maksimalnega števila točk pri posamezni nalogi. S svinčnikom HB ali B potemnite krog z ustreznim številom točk ali črko N v tretjem stolpcu.

Nasvet:

- v bližino krogov s ustreznim številom točk ne pišite drugih podatkov,
- kroge z ustreznim številom točk v celoti potemnite,
- praznih polj nikakor ne prečrtajte.

Težave:

- Če se pri prepisu točk iz preizkusa znanja zmotite, napačni odgovor prečrtajte, napišite pravilno vrednost in se ob popravku podpišite z začetnicami imena in priimka. Podpis ne sme segati iz območja okenca.
- Če se pri barvanju zmotite, to zradirajte in potemnite ustrezni krog.
- Če kroge po pomoti potemnite s kemičnim svinčnikom ali nalivnim peresom, je treba kroge dobro potemniti še s svinčnikom.

Zgled vpisovanja, označevanja in popravljanja:

X.X	N	☒	☐ 0	☐ 1
X.X	0	☐ N	☒	☐ 1
X.X	1 ~~0~~ J. N.	☐ N	☐ 0	☒

III. SEŠTEVANJE VSOTE TOČK

Po končanem vpisovanju in označevanju točk posameznih vprašanj oziroma nalog seštejte vsoto točk vseh nalog. Vsoto točk vpišite v del obrazca z naslovom Skupaj točke in potemnite kroge z ustreznim številom.

Nasvet:

- vsoto točk vseh nalog primerjajte z vsoto pobarvanih krogov s številom 1,
- vsoto točk nalog na obrazcu primerjajte z vsoto točk, zapisano v preizkusu znanja.

IV. VREDNOTENJE PREIZKUSOV ZNANJA UČENCEV S POSEBNIMI POTREBAMI

Pri izpolnjevanju obrazca za točkovanje preizkusa znanja učencev s posebnimi potrebami mora učitelj popravljalec potegniti tudi krog za kratico UPP.

A – SVET

CELINE (KONTINENTI)

1. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

- 1.1 Številka 1: Avstralija ..... 1 točka
1.2 Številka 2: Antarktika ..... 1 točka
Skupaj ..... 2 točki

ZAČETNI VZPOREDNIK IN ZAČETNI POLDNEVNIK

2. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

- 2.1 Poudarjen/prevlečen začetni poldnevnik z modro barvo ..... 1 točka
2.2 Poudarjen/prevlečen začetni vzporednik z rdečo barvo ..... 1 točka

Opomba: Če učenec uporabi drugi barvi ali šrafuri, se odgovora upoštevata le ob in z ustrežno izdelano legendo ali če jasno/nedvoumno označi pravilni rešitvi.

Skupaj ..... 2 točki

GIBANJE ZEMLJE IN POSLEDICE

3. naloga

Rešitev z navodili za vrednotenje:

- 3.1 B ..... 1 točka

PRIDOBIVANJE IN PORABA NAFTE

4. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

- a)
4.1 Azija ..... 1 točka
b)
4.2 Azija ..... 1 točka
Skupaj ..... 2 točki

RASTLINSTVO AFRIKE

5. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

5.1	D – Kongova kotlina	1 točka
5.2	C – Jezersko višavje	1 točka
	Skupaj	2 točki

TOPLOTNI PASOVI

6. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

6.1	Slika 1: (Južni) polarni/mrzli/hladni (toplotni pas); (južni) subpolarni (toplotni pas)	1 točka
	<i>Ne priznamo: Severni polarni/mrzli/hladni (toplotni pas); severni subpolarni (toplotni pas).</i>	
6.2	Slika 2: Tropski/vroči (toplotni pas); subtropski (toplotni pas)	1 točka
	Skupaj	2 točki

POSELITEV JAPONSKE

7. naloga

Rešitve:

Možne razlage vzrokov so:

- zaradi goratega površja, ki prevladuje v notranjosti, se ljudje naseljujejo ob obalah;
- območja z rodovitnejšo (vulkansko) prstjo so gosteje naseljena;
- severnejši deli države so hladnejši in zato manj primerni za življenje ljudi;
- življenje Japoncev je tesno povezano z morjem (prehrana, promet, gospodarstvo, trgovina);
- večina prebivalstva živi v mestih zaradi lažje zaposlitve, boljše infrastrukture, gospodarske razvitosti.

Navodila za vrednotenje:

7.1	Razlaga vzroka 1	1 točka
7.2	Razlaga vzroka 2	1 točka
	Opomba: Učenec ne dobi točke, če vzroka ne razloži.	
	Skupaj	2 točki

ZDA – PRIMER VEČNACIONALNE SKUPNOSTI**8. naloga**

Rešitve:

Možne utemeljitve prednosti so:

- neposredni stiki z drugačnimi kulturami/religijami/veroizpovedmi v vsakdanjem življenju povečujejo strpnost posameznika do drugačnih;
- spoznavanje drugih kultur/narodov/ras/religij/veroizpovedi/jezikov bogati;
- priseljenci z različnih koncev sveta ohranjajo kulinarčne posebnosti, to pa veča pestrost prehranjevanja;
- kulturna/narodna/rasna/religiozna/jezikovna različnost je zanimiva za turiste;
- krepitev sposobnosti sprejemanja različnosti;
- splošni napredek v razvoju skupnosti;
- bolj raznoliko gospodarstvo.

Priznamo tudi: ljudje praznujejo več praznikov; medkulturno sporazumevanje.

Opomba: Če učenec navaja utemeljitev v povezavi s kulturo in z navadami ločeno, prejme zgolj 1 točko.

Navodila za vrednotenje:

8.1	Utemeljitev prednosti 1	1 točka
8.2	Utemeljitev prednosti 2	1 točka
	Skupaj	2 točki

SPREMEMBE NA ANTARKTIKI

9. naloga

Rešitve:

Možne spremembe so:

- obseg/površina celine bi se zmanjšal-a;
- dvig gladine oceana/morja;
- spremenjeno površje (vidne površinske oblike, vidne ledeniške morene in druge posledice ledeniškega delovanja);
- dvig površja;
- opaznejša razčlenjenost obale (otoki, polotoki, zalivi);
- sprememba temperature morskih tokov/morske vode;
- sprememba podnebnih značilnosti;
- vpliv odboja sončnih žarkov na globalno segrevanje;
- nastanek rečnega omrežja;
- poplave;
- manjšanje rezerv sladke vode;
- povečanje zalog pitne vode;
- zmanjšana slanost morja;
- drugačno živalstvo in rastlinstvo;
- izumrtje (polarnih) živalskih/rastlinskih vrst;
- spremenjene prehranjevalne verige;
- razvoj gospodarskih dejavnosti (izkoriščanje rudnin, razvoj rudarstva, turizem);
- naseljevanje ljudi/nastanek stalnih naselij;
- gradnja prometnic;
- povečane ozemeljske zahteve po Antarktiki/nastanek novih držav.

Navodila za vrednotenje:

9.1	Sprememba 1	1 točka
9.2	Sprememba 2	1 točka
	Skupaj	2 točki

B – EVROPA

GOROVJA V EVROPI

10. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

10.1	Številka 1: Skandinavsko (gorovje/višavje)	1 točka
-------------	--	---------

Ne priznamo: Skandinavija.

10.2	Številka 2: Apenini; Apeninsko gorovje	1 točka
-------------	--	---------

Ne priznamo: Apeninski polotok.

	Skupaj	2 točki
--	--------------	---------

ZNAČILNOSTI GEOGRAFSKIH ENOT EVROPE

11. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

11.1 C – Severna Evropa ..... 1 točka

Priznamo tudi: A; A, C.

11.2 B – Vzhodna Evropa ..... 1 točka

11.3 E – Zahodna Evropa ..... 1 točka

Skupaj ..... 3 točke

PODNEBJA V EVROPI

12. naloga

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

12.1 Klimogram 1: Celinsko/kontinentalno podnebje ..... 1 točka

Opomba: Priznamo vse odgovore z navedbo celinskega in/ali kontinentalnega podnebja (npr. zmerno celinsko podnebje).

12.2 Klimogram 2: Oceansko/atlantsko podnebje ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

VPLIV FJORDOV NA KOPENSKI PROMET NA NORVEŠKEM

13. naloga

Rešitve:

Možne utemeljitve so:

- daljša pot v notranjost zaradi ovinkov;
- premagovanje velikih višinskih razlik (dviganje, spuščanje, serpentine);
- zahtevna/dražja gradnja prometne infrastrukture (mostovi, postaje, parkirišča);
- pomanjkanje prostora za gradnjo prometne infrastrukture (mostovi, postaje, parkirišča);
- daljša pot povečuje stroške za gorivo;
- nujnost kombiniranja z drugimi oblikami prometa.

Navodila za vrednotenje:

13.1 Utemeljitev 1 ..... 1 točka

13.2 Utemeljitev 2 ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

GOSPODARSTVO ZAHODNOEVROPSKE DRŽAVE**14. naloga**

Rešitev z navodili za vrednotenje:

14.1 Nizozemska ..... 1 točka

NAJVEČJE PRISTANIŠČE V OPISANI DRŽAVI**15. naloga**

Rešitev z navodili za vrednotenje:

15.1 C ..... 1 točka

NARODNA SESTAVA PREBIVALSTVA FEDERACIJE BOSNE IN HERCEGOVINE**16. naloga**

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

16.1 Pravilno pobarvan/označen stolpec za Hrvate (16 %–18 %) ..... 1 točka

16.2 Pravilno pobarvan/označen stolpec za Bošnjake (43 %–45 %) ..... 1 točka

Opomba: Učenec dobi točki le, če izdela stolpčni diagram.

Skupaj ..... 2 točki

REŠEVANJE PROBLEMA ONESNAŽENOSTI SREDOZEMSKEGA MORJA

17. naloga

Rešitve:

Možni ukrepi so:

- omejitev (množičnega) turizma/sonaravni turizem;
- omejitev pozidave obale;
- čistilne naprave;
- preusmeritev odplak;
- ustrezno odlaganje odpadkov;
- opuščanje/saniranje industrijskih obratov ob obali;
- dogovor med državami o skupnem varovanju morja;
- strožja okoljska zakonodaja/poostren nadzor;
- prepoved/omejitev prevažanja snovi, ki onesnažujejo morje;
- okolju prijaznejša plovila (promet);
- omejitev pomorskega prometa;
- zmanjšanje uporabe umetnih gnojil in škropiv v kmetijstvu/eko kmetijstvo;
- čiščenje (večjih) rek, ki se izlivajo v Sredozemsko morje;
- osveščanje/obveščanje/izobraževanje o problematiki onesnaževanja morja.

Priznamo tudi: organizirane čistilne akcije.

Navodila za vrednotenje:

17.1 Ukrep 1	1 točka
17.2 Ukrep 2	1 točka
Skupaj	2 točki

POVEČANJE NAMAKALNIH POVRŠIN V JUŽNI EVROPI

18. naloga

Rešitve:

Možne utemeljitve so:

- boljši naravni pogoji za kmetijstvo (več ravnin, več rek za namakanje, rodovitnejše prsti, gorato površje omogoča zbiranje vode);
- gospodarsko bolj razviti državi;
- večja vlaganja držav v kmetijstvo;
- tržno usmerjeno kmetijstvo;
- pomembni izvoznici kmetijskih pridelkov/hrane;
- večje povpraševanje in poraba hrane (zaradi turizma);
- članici Evropske unije – denarna pomoč.

Navodila za vrednotenje:

18.1 Utemeljitev 1	1 točka
18.2 Utemeljitev 2	1 točka
Skupaj	2 točki

C – SLOVENIJA

MESTA V SLOVENIJI

19. naloga

Rešitve z navodili za vrednotenje:

19.1 Številka 1: Koper ..... 1 točka

Priznamo tudi: Capodistria.

19.2 Številka 2: Novo mesto ..... 1 točka

19.3 Številka 3: Maribor ..... 1 točka

Opomba: Učenec dobi točko, če zapiše celotno ime mesta.

Skupaj ..... 3 točke

PRIKAZOVANJE IZOBLIKOVANOSTI POVRŠJA NA ZEMLJEVIDU

20. naloga

Rešitev navodili za vrednotenje:

20.1 Izohipse; plastnice ..... 1 točka

Priznamo tudi: višinska črta.

NADMORSKA VIŠINA IN POVRŠINSKE RELIEFNE OBLIKE

21. naloga

Rešitvi navodili za vrednotenje:

a)

21.1 A ..... 1 točka

b)

21.2 Dolina; ravnina; kotlina; kraško polje; podolje ..... 1 točka

Ne priznamo: polje; nižina.

Skupaj ..... 2 točki

RASTLINSKI VIŠINSKI PASOVI V SLOVENSКИH ALPAH**22. naloga**

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

22.1 Številka 1: Iglasti gozd ..... 1 točka

Priznamo tudi: iglavci/pas iglavcev.

22.2 Številka 2: Gorsko travniško rastlinstvo (s posameznimi drevesi) ..... 1 točka

Priznamo tudi: planinski (visokogorski) pašniki; gorski travniki; višinski travnik; ruševje.

Ne priznamo: travniki; pašniki; grmičevje.

Skupaj ..... 2 točki

VZROK ZA IZOBLIKOVANJE RASTLINSKIH VIŠINSKIH PASOV V SLOVENSКИH ALPSKIH POKRAJINAH**23. naloga**

Rešitve:

Možni vzroki so:

- ker so temperature (pre)nizke;
- ker je (pre)malo prsti (prevladuje skalovje);
- ker je (pre)velik naklon;
- zaradi dolgotrajne snežne odeje;
- zaradi hladnih/močnih vetrov;
- zaradi snežnih plazov.

Navodila za vrednotenje:

23.1 Vzrok..... 1 točka

KULTURNA DEDIŠČINA**24. naloga**

Rešitvi z navodili za vrednotenje:

24.1 Slika 1: Idrijsko hribovje; Bela krajina ..... 1 točka

24.2 Slika 2: Ribniško polje ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

25. naloga*Rešitve:*

Možni pomeni so:

- hobi/ljubiteljska dejavnost;
- turistična dejavnost;
- (dopolnilna) obrtna dejavnost;
- izobraževanje;
- promocija, prepoznavnost Slovenije/pokrajine;
- ohranjanje tradicije/kulturne dediščine, pokrajinske raznolikosti.

Priznamo tudi: manjši (pomen).*Navodila za vrednotenje:***25.1** Današnji pomen obeh dejavnosti ..... 1 točka**LUKA KOPER****26. naloga***Rešitve:*

Možni problemi:

- prostorska omejenost (možnosti širitve v morje in v zaledje so skoraj izkoriščene);
- premajhna zmogljivost železnic v Sloveniji (enotirna železnica);
- pomanjkanje pomolov;
- nasprotovanja okoljevarstvenikov/domačinov/lokalne politike;
- bližina naselij (onesnaževanje, promet);
- plitvo morje zavira razvoj pristaniške dejavnosti;
- bližina konkurenčnih pristanišč (Trst);
- finančni problemi.

Priznamo tudi: problemi, povezani z določanjem mej na morju.***Ne priznamo:*** onesnaženost; država zavira širitev luke.*Navodila za vrednotenje:***26.1** Problem 1 ..... 1 točka**26.2** Problem 2 ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

ODKRITJE TERMALNE VODE**27. naloga**

a)

Rešitve:

Možne spremembe v načinu življenja ljudi:

- možnosti zaposlitve;
- boljša oskrba (terciarne dejavnosti);
- manjše izseljevanje (mladega) prebivalstva;
- višji standard;
- sprememba gospodarske usmerjenosti prebivalstva (npr.: iz kmetijstva v turizem, oživljanje obrti/tradicije, preusmeritev v nove kmetijske panoge);
- izboljšanje/poslabšanje kakovosti življenja (zaradi turizma);
- spoznavanje/povezovanje različnih kultur/jezikov;
- cenejše/ekološko ogrevanje.

*Navodila za vrednotenje:***27.1** Sprememba v načinu življenja ljudi ..... 1 točka

b)

Rešitve:

Možne spremembe v naselju in v njegovi okolici:

- boljša infrastruktura;
- uničevanje naravnega okolja;
- (gostejša) zazidava/poselitev;
- sprememba funkcije naselja (videz);
- sprememba zunanje podobe naselja (izguba podeželskega videza);
- cenejše/ekološko ogrevanje.

*Navodila za vrednotenje:***27.2** Sprememba v naselju in v njegovi okolici ..... 1 točka

Skupaj ..... 2 točki

Skupaj ..... 50 točk